

ik daar hoe de lente toch haar herauten reeds zendt, zie maar hoe de berkebloemen in sierlijke bloeiwijze, slank en rank, neervallen en zich gracieus wiegen op ieder zuchtje. Daar valt er één, ik buig me om 't van den grond te nemen. — O neen maar, heb ik dan met m'n oogen dicht geloopt den ganschen morgen? Kleine hartvormige speenkruidblaadjes kleuren schuchtergroen op glanzend-vochtigen bodem, ontvouwend de kelkjes, groeiend in zonnearmte.

En daar, en daar — een sneeuwklompje klingelt in 't struikgewas. Een licht-violette nevel is nog daar in de diepte van takkenkronkeling blijven hangen, maar over den vijver trekt zij zich terug en het geheel licht op in heldere, vroolijke klaarheid. Het zachte windje schijnt al een geur van jong gras mee te voeren en als alhier, aldaar in den omtrek de kerkklokken melden in wijden kring dat de zon op haar hoogst is, dan is dat waar, vreugdevol waar en nu de nevel weg is, ook uit ons hart zien wij in de verte Lente's kleed schitteren in teer groen en glanzing van veel hoopvolle dagen en wonderwarm zonlicht.

J. v. E.

Gustaaf III en zijn Hof, verhaal uit het Zweedsche Hofleven door Johanna Breevoort. Geb. f 1.40. Uitgave: Drukkerij Libertas te Rotterdam.

Ziehier knap verstandswerk.

Natuurlijk mogen we dit niet zeggen zonder nadere verklaring en die willen we dan ook geven.

Knap werk geeft Johanna-Breevoort zeker. Zij is ook niet de eerste de beste, heeft als schrijfster een naam en zij is handig genoeg, om uit een warreling van feiten en gegevens een knap geheel te maken. Dit heeft zij dan ook gedaan en in zooverre is er niets op haar werk te zeggen.

Nu zegt ze in haar inleiding: „Voor de samenstelling van dit boek was weinig fantasie noodig. De feiten vormen een romantisch geheel.”

Nu, een romantisch geheel heeft Johanna Breevoort wel gegeven, ofschoon, zoo héél romantisch is het toch ook weer niet. Hier en daar hadden we zeker wel wat meer romantiek kunnen gebruiken. Die „feiten” zijn wel eens heel dor en droog.

Maar..... is er geen *fantasie* noodig, om zoo een

boek te schrijven en het *goed* te schrijven. Wij zeggen U, Johanna Breevoort, dat de fantasie, waarover gij blijkens uw vroegeren litterairen arbeid beschikt, nog lang niet groot genoeg is voor een werk, waaraan gij u nu hebt gewaagd.

Wat hebben we nu aan dit boek?

Die Gustaaf III laat ons, eerlijk gezegd, tamelijk koud en zijn hof evenzeer. Hij *mag* ons niet koud laten, want hij is een mensch, maar 't is de schuld van Johanna Breevoort, dat we haar boek zoo onvoldaan ter zijde leggen. De „feiten” zaten haar in den weg en nu zitten ze ons in den weg.

Van hoffeesten spreekt Johanna Breevoort. Ja, maar we moeten zulk een hoffeest meemaken, en we willen de feestlichten zien, we willen de muziek hooren, we willen heel de vroolijkheid meemaken van toen, en ook willen we de lasterpraat *hooren*, die in de groote zalen gefluisterd wordt, we willen de glimlachjes *zien*, die de hofdames voor elkaar over hebben.

Johanna Breevoort vertelt ons wel het een en ander, o zeker, ze vertelt ons veel, ze geeft een massa feiten, maar we leven niet mee, we dringen niet door in het beweeg van dien ouden tijd..... omdat Johanna Breevoort zelf niet meeleeft, er zelf niet in doordrong.

Dáárvoor was fantasie noodig geweest, veel fantasie, en een veel grooter feitenkennis dan waarover Johanna Breevoort beschikt; zij moet de woningen kennen der edelen van toen, van binnen en buiten; zij moet de meubileering der verschillende vertrekken vóór zich hebben als op een fotografie; zij moet de menschen *zien* en uit hun gelaatstrekken moet zij besluiten tot wat er omgaat in hun hart.

Zoo had zij ook Gustaaf III moeten kennen en ja, dan zouden we belang zijn gaan stellen in dezen wonderlijken mensch, die zoo groot was en..... zoo klein.

Hoe is Gustaaf III zoo geworden? Hoe werd zijn karakter gevormd? Hoe sprak hij en hoe lachte hij, hoe was hij in zijn haat en in zijn liefde? Wij willen hem *zien*, wij zullen hem *kennen*, door en door, wij willen met hem meeleven, gansch en al en, ziedaar, Johanna Breevoort laat ons met al haar feitemateriaal in den steek.

Wat had dit een boek kunnen worden. De strijd tusschen vorst en volk, die eindigde met een moord. Hoe hadden we ons bewogen kunnen voelen door dezen wonderlijk-bewogen tijd.

Nu leggen we het boek onvoldaan ter zijde en eigenlijk vinden we het tijdvak uit de geschiedenis van Zweden, dat Johanna Breevoort ter behandeling koos, niet eens zoo heel belangwekkend.

Natuurlijk, 't is wel belangwekkend, elk tijdvak uit iedere landshistorie is belangwekkend, maar Jo-

hanna Breevoort onthield ons, wat ze ons had moeten geven: het leven.

't Is niet voldoende, een groot feitenmateriaal te bezitten; 't is niet voldoende, honderd geschiedboeken nauwlettend te bestudeeren, daar moet zijn een innerlijk-zien, dat niet uit eenig boek geleerd kan worden, een innerlijk-zien, dat is het geheim van den kunstenaar bij de gratie Gods.

Johanna Breevoort kan beter; dat heeft ze bewezen. Wij hebben haar litteraire loopbaan met meer dan gewone belangstelling gevolgd; we hadden gehoopt, dat ook zij mee onze christelijke kunst zou opheffen en louteren en groot en heerlijk maken.

Nu roepen wij haar toe: Terug. Gij, Johanna Breevoort, met uwe groote gaven, moogt niet tevreden zijn met een boek als dit. Uw pen teekene ons opnieuw vrouwenweelde en vrouwenmart, 't zij van nu, of genoten en doorleden in vorige eeuwen.

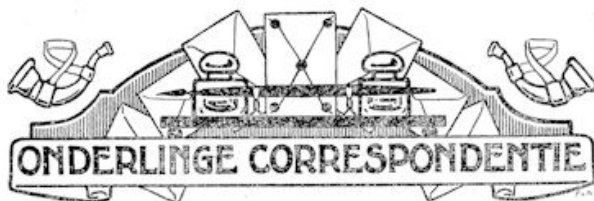
In dit uw boek juicht geen weelde en schreit geen smart.

Zijn we, zoo oordeelend, niet onbillijk? We lezen nog eens weer de slotzinnen uit de inleiding: „Voor de samenstelling van dit boek was weinig fantasie noodig. De feiten vormen een romantisch geheel.”

Wil Johanna Breevoort misschien daarmee zeggen, dat we niet te veel moeten verwachten. Dat zij ons slechts wil geven een overzicht van historische feiten, die dan op den koop toe ook nog romantisch zijn? Dan hebben we vrede met haar boek. Dan kunnen we ook zeggen: Koopt en leest het gerust; het is wel leerzaam, het is een goed boek.

Maar..... daar zijn velen, Johanna Breevoort, die een „Gustaaf Adolf III en zijn Hof” kunnen schrijven. Er zijn maar weinigen, die ons „Vrouwenweelde en Vrouwenmart” kunnen geven, of die een „Schipbreukeling” voor ons kunnen doen leven. Tot die weinigen behoort gij, gij, Christelijke schrijfster en daarom: Terug. Wij hebben behoefte aan Christelijke kunst.

K.

Aan Sjo v. d. Molen.

Beste Sjo.

Je hebt al veel geschreven en ik lees je brieven graag. Maar toch had ik een vriendelijk verzoek aan je. Gebruik als 't u belieft niet zooveel vreemde woorden. Ik geloof dat we naast liefde voor 't vorstenhuis en vaderland toch vooral liefde voor onze Nederlandsche Taal moeten

hebben die immers voor ons Nederlanders „de schoonste Taal der wereld” is. Ik heb ook maar alleen op de L. S. gegaan en daar leert men niet zoo veel vreemde woorden. In de hoop dat je niet boos op me zult zijn noem ik mij je
Z.-H.sche VRIENDIN.

Aan Sjo v. d. Molen!

Hé, weer een nieuwe kennis, zul je zeggen. En weer een uit Zeeland. Ze zoeken je van ver. Ja, dat is waar. Maar nu is het niet om je op de hoogte te brengen van Meisjesverenigingen of zooiets. Neen, iets heel anders moet je van mij verwachten. Ik ben een Zeeuwsche, en je weet wat van de Zeeuwen gezegd wordt: goed rond, goed Zeeuwsch. Nu dan, om recht op mijn doel af te gaan, zal ik je zeggen wat ik op 't hart heb. In je brieven in „O. C.” hebben me telkens je hoogdravende woorden gehinderd. We wonen toch in een land dat een eigen taal heeft. Waarom gebruik je die dan niet heelemaal?

En dan Sjo, wil je nog beweren dat je heelemaal niet ontwikkeld bent. Dat geloof ik niet, hoor! en daar zullen er wel meer zijn denk ik. Omdat ik nu wat Franschen, begrijp ik je wel. Maar „Meisjesleven” is toch een krantje van en voor alle meisjes, en ik veronderstel dat er meisjes zijn, die dat al niet begrijpen. En ik ben blij, dat onze hooggeachte Redactrice ook die woorden niet gebruikt. Nu Sjo, ik hoop dat je me dit niet kwalijk zult nemen. Het papier is gewillig, anders zou ik je het misschien niet hebben kunnen zeggen.

Nu ik hoop nog wel eens van je te hooren. Misschien wordt mijn pen daardoor ook nog wel eens in beweging gebracht.

Na vriendschappelijke groeten,

EEN ZUID-BEVELANDSCH BOERINNETJE.

Beste Sjo,

Naar aanleiding van je laatste schrijven zouden wij je graag iets willen vragen.

In je eerste brief (No 3 van ons tijdschrift) schrijf je, dat je maar een eenvoudig, plat dorpsmeisje bent, dat alleen de lagere school doorloopen heeft, zoodat je bang waart, dat „Meisjesleven” voor jou soms te hoog zou gaan.

Wie schetst onze verbazing, toen wij je brieven inzonderheid den laatsten, doorspekt zagen met vreemde woorden (20 à 30!). Het zou ons zeer aangenaam zijn te vernemen, waar zulk een (hoogere) lagere school gevestigd is, opdat wij, om je brieven behoorlijk te kunnen lezen, daar nog een weinig les kunnen nemen.

Mocht dit te ver van onze woonplaats verwijderd zijn, dan verzoeken wij je, voortaan bij de vreemde woorden de vertaling te voegen.

Nu moet je niet denken, Sjo, dat wij je onaangenaam wenschen te zijn, maar wij vinden, dat onze Nederlandsche taal rijk genoeg is om een brief te schrijven zonder uitheemsche woorden.

Daar wij meenen, dat zeer veel meisjes dergelijke woorden niet begrijpen, vertrouwen wij, dat je daarmee in 't vervolg rekening wilt houden.

Met vriendelijke groeten,

„KLAVERVIER”.

Watergraafsmeer, 27 Jan. 1919.

BERICHT.

Alles, wat voor de Redactie van „Meisjesleven” bestemd is, gelieve men in 't vervolg te zenden aan:
De Redactie van „Meisjesleven”, te Baarn.